

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 61
din 16.03.2007

privind activitatea de audit*

Publicat : 13.04.2012 în Monitorul Oficial Nr. 72-75 art Nr : 230

MODIFICAT

[LP24 din 01.03.13, MO64-68/29.03.13 art.205](#)

* Republicată în temeiul art.XLI al Legii nr. 267 din 23 decembrie 2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.13-14, art.32.

Modificată și completată prin legele Republicii Moldova:

- 1) 78-XVI din 10.04.2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 84-85, art.296
- 2) 130-XVI din 12.06.2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.115-116, art.445
- 3) 250-XVI din 04.12.2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art.842
- 4) 108-XVIII din 17.12.2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 193-196, art.609; în vigoare 01.01.10
- 5) 131-XVIII din 23.12.2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art.35
- 6) 267 din 23.12.2011, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.13-14, art.32; în vigoare 13.01.12

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind organizarea activității de audit de către societățile de audit și auditorii întreprinzători individuali, reglementează exercitarea profesiei de auditor.

Articolul 2. Noțiunile de bază

În înțelesul prezentei legi, noțiunile de mai jos se definesc după cum urmează:

activitate de audit – activitate de întreprinzător care constă în prestarea de servicii profesionale, efectuate pe bază de contract, pentru exprimarea opiniei asupra veridicității rapoartelor financiare în conformitate cu prezenta lege și cu legislația în domeniu;

audit – examinare independentă a rapoartelor financiare anuale, a rapoartelor financiare anuale consolidate și a altor informații, aferente acestora, ale entității auditate pentru exprimarea unei opinii profesionale a auditorului asupra corespunderii lor, sub toate aspectele semnificative, cerințelor stabilite față de aceste rapoarte;

auditor – persoană fizică care deține certificat de calificare al auditorului;

asociație a auditorilor – formațiune benevolă, de sine stătătoare, autogestionară, constituită prin libera manifestare a voinței auditorilor, societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali, asociați pe baza comunității de interese profesionale în vederea exercitării în comun a drepturilor civile, economice și sociale, care nu are drept scop obținerea de profit;

certificat de calificare al auditorului – document, eliberat în modul stabilit de prezenta lege, ce confirmă calificarea profesională de auditor;

Cod etic – codul etic al profesioniștilor contabili, emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare;

entitate auditată – entitate, inclusiv subdiviziunile ei, ale cărei rapoarte financiare anuale, rapoarte financiare anuale consolidate și/sau alte informații aferente acestora sînt supuse auditului;

raportul auditorului – document cu putere juridică, elaborat în conformitate cu art.8;

risc de audit – riscul exprimării de către auditor a unei opinii de audit necorespunzătoare în cazul în care rapoartele financiare conțin denaturări semnificative;

solicitantul auditului – persoană fizică sau persoană juridică ce solicită efectuarea auditului;

societate de audit, auditor întreprinzător individual – subiect al activității de întreprinzător, înregistrat în conformitate cu legislația civilă și cu legislația specială în domeniu, care deține licență pentru desfășurarea activității de audit;

stagiar – persoană fizică angajată pentru stagiere în modul prevăzut la art.19, care nu este auditor, dar care participă la misiuni de audit sub conducerea unui auditor;

standarde de audit – standardele internaționale de control al calității, de audit, pentru misiunile de examinare, certificare și servicii conexe, emise de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare.

Articolul 3. Principiile fundamentale ale activității de audit

Activitatea de audit se bazează pe următoarele principii:

- a) independență;
- b) integritate;
- c) obiectivitate;
- d) competență profesională și prudență;
- e) confidențialitate;
- f) comportament profesional.

Articolul 4. Tipurile de audit

(1) Auditul poate fi obligatoriu sau solicitat.

(2) Auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale, inclusiv al celor consolidate, se efectuează la entitățile de interes public și la alte entități conform prevederilor legislației în vigoare.

(3) Auditul solicitat se efectuează la cererea acționarilor (asociaților), a conducerii entității auditate, a investitorilor, a creditorilor, a organelor de stat, a instanței de judecată.

Capitolul II

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT

Articolul 5. Societatea de audit, auditorul

întreprinzător individual

- (1) Societatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de

societate pe acțiuni. Cea mai mare parte a valorii aporturilor la capitalul social al societății de audit aparține auditorilor și/sau societăților de audit rezidente sau nerezidente.

(2) Organul executiv al societății de audit, auditorul întreprinzător individual sînt conduși de auditor.

(3) Auditorul poate desfășura activitate de audit în calitate de auditor întreprinzător individual sau salariat al unei societăți de audit ori al unui auditor întreprinzător individual.

(4) Societatea de audit, auditorul întreprinzător individual sînt obligați să respecte principiile de organizare și desfășurare a activității de audit în conformitate cu standardele de audit, cu actele legislative și cu alte acte normative care reglementează aceste principii.

Notă: Alin.3 art.5 va fi în redacție nouă de la 13.07.2012 conform Legii nr.267 din 23.12.2011.

Articolul 6. Serviciile prestate de societatea de audit,
de auditorul întreprinzător individual

(1) Societatea de audit, auditorul întreprinzător individual, pe lângă activitatea de audit, pot presta servicii:

- a) de organizare, de restabilire și de ținere a evidenței contabile;
- b) de acordare a asistenței la automatizarea evidenței contabile;
- c) de expertiză contabilă;
- d) de planificare fiscală și de calcul al obligațiilor de plată la buget, de întocmire a declarațiilor fiscale;
- e) de analiză a activității economico-financiare;
- f) de consultanță și deservire informațională în probleme ce țin de domeniul legislației financiare și fiscale;
- g) de elaborare și propagare a materialelor metodice, a recomandărilor privind evidența contabilă, impozitarea, auditul;
- h) de asistență juridică în probleme de activitate economico-financiară;
- i) de asistență în domeniul managementului;
- j) de asistență în administrare, reorganizare și lichidare;
- k) de consultanță în administrarea investițiilor, în analiza proiectelor investiționale;
- l) de îndeplinire a funcțiilor cenzorului/comisiei de cenzori.

(2) Pe lângă activitatea de audit, unul și același auditor nu poate presta, în cadrul aceleiași entități auditate, pentru aceeași perioadă de gestiune, serviciile menționate la alin. (1) lit.a), c), d), i), j), l).

Articolul 7. Efectuarea auditului

(1) Organul superior de conducere al entității auditate are atribuția de a confirma societatea de audit, auditorul întreprinzător individual care vor efectua auditul și de a stabili onorariile acestora.

(2) Relațiile dintre societatea de audit, auditorul întreprinzător individual și entitatea auditată sau solicitantul auditului se reglementează de contractul de audit, încheiat conform legislației civile.

(3) Contractul de audit se încheie în scris și, pe lângă cerințele prevăzute de legislația civilă, va conține obiectivul și sfera de aplicare a auditului.

Articolul 8. Raportul auditorului

(1) Raportul auditorului va conține opinia auditorului din toate punctele de vedere semnificative cu privire la măsura în care rapoartele financiare auditate sînt întocmite în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil. Opinia auditorului poate fi nemodificată sau modificată, respectiv, opinie cu rezerve, opinie contrară sau imposibilitatea exprimării unei opinii.

(2) Raportul auditorului va corespunde cerințelor standardelor de audit și va conține elementele fundamentale în următoarea succesiune:

- a) titlul;
- b) destinatarul;
- c) partea introductivă cu enumerarea rapoartelor financiare auditate;
- d) descrierea responsabilității conducerii pentru întocmirea rapoartelor financiare;

e) descrierea responsabilității auditorului de a exprima o opinie asupra rapoartelor financiare și a domeniului de aplicare a auditului, inclusiv:

- o referire la standardele de audit și la alte reglementări din domeniul auditului aplicate;
- descrierea auditului efectuat în conformitate cu standardele menționate;

f) paragraful care conține opinia auditorului asupra rapoartelor financiare și o referire la cadrul general de raportare financiară utilizat pentru întocmirea rapoartelor financiare;

g) numele, prenumele, semnătura auditorului, datele din certificatul de calificare al auditorului;

h) data emiterii raportului;

i) adresa societății de audit, a auditorului întreprinzător individual în al cărei/ cărui nume activează auditorul, datele din licență și ștampila societății de audit, ale auditorului întreprinzător individual.

(3) În caz de încălcare a restricțiilor prevăzute la art.11 alin.(4), Consiliul de supraveghere al activității de audit declară nul raportul auditorului, fapt care atrage efectuarea repetată a auditului de către un alt auditor.

Articolul 9. Asigurarea riscului de audit

(1) Pentru asigurarea riscului de audit, societatea de audit, auditorul întreprinzător individual sînt obligați să încheie cu asigurătorul contract de asigurare de răspundere civilă profesională, obiectul de asigurare fiind contractul de audit ori activitatea de audit a rapoartelor financiare, și/sau să constituie provizioane a căror mărime minimă nu va fi mai mică de 15% din venitul vânzărilor al anului de gestiune aferent auditului rapoartelor financiare anuale și/sau al rapoartelor financiare anuale consolidate.

(2) Provizioanele constituite se plasează în active cu lichiditate înaltă care să asigure accesibilitatea lor în orice moment.

Articolul 10. Controlul calității lucrărilor de audit

(1) Societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali sînt obligați să elaboreze și să respecte politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit în conformitate cu cerințele standardelor de audit și ale Codului etic.

(2) Politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit se aprobă printr-un document (ordin, dispoziție etc.) emis de conducerea societății de audit, de auditorul întreprinzător individual.

(3) Procedurile de control al calității lucrărilor de audit se efectuează în cadrul fiecărei societăți de audit și de fiecare auditor întreprinzător individual.

(4) Procedurile de control al calității lucrărilor de audit aplicate de societățile de audit, de auditorii întreprinzători individuali se documentează conform criteriilor stabilite în standardele de audit și în Codul etic și cuprind:

a) responsabilitatea conducerii societății de audit, a auditorului întreprinzător individual privind calitatea lucrărilor de audit;

b) cerințe relevante de etică, inclusiv independența;

c) acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții și a misiunilor specifice;

d) resursele umane, inclusiv desemnarea echipelor misiunii;

e) realizarea misiunii, inclusiv:

– consultarea;

– revizuirea controlului calității misiunii;

– diferențele de opinie;

– documentarea misiunii;

f) monitorizare, inclusiv:

– monitorizarea politicilor și procedurilor de control al calității;

– evaluarea, comunicarea și remedierea deficiențelor identificate;

– plîngerii și contestații.

(5) Societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali prezintă anual Consiliului de supraveghere a activității de audit, pînă la 30 aprilie al anului ce urmează după anul gestionar:

a) rapoarte financiare și informație privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de

audit, stabilite de standardele de audit;

b) raport privind transparența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual pentru plasare pe pagina web oficială a Consiliului de supraveghere a activității de audit, în cazul efectuării auditului la entitatea de interes public, care include cel puțin următoarele elemente:

- informație despre apartenența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual la o asociație profesională a societăților de audit și a auditorilor;
- informație despre politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit, eficiența lor declarată de organul executiv;
- data efectuării ultimei verificări a calității lucrărilor de audit;
- declarație privind respectarea de către societatea de audit, de auditorul întreprinzător individual a principiului independenței;
- informație privind instruirea profesională continuă a auditorilor;
- numele, prenumele, datele din certificatul de calificare al auditorului, semnătura directorului societății de audit, ale auditorului întreprinzător individual, ștampila, seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit.

Capitolul III

GARANȚIILE PROFESIEI DE AUDITOR

Articolul 11. Independența auditorului

(1) În exercitarea profesiei, auditorul este independent și se conduce de prezenta lege și de alte acte normative aprobate în vederea executării ei.

(2) Auditorul este liber de a alege metoda de efectuare a auditului și de a coordona cu membrii echipei de audit, cu conducerea societății de audit sau cu auditorul întreprinzător individual procedurile pe care le va utiliza.

(3) Conducerea societății de audit, proprietarii sau acționarii societății de audit ori ai societății afiliate nu intervin în efectuarea auditului sub nici o formă care ar limita independența și obiectivitatea auditorului.

(4) Principiul independenței auditorului este încălcat în cazul:

a) implicării lui directe sau indirecte în entitatea auditată în calitate de fondator, proprietar, persoană cu funcție de răspundere și/sau participării lui în afacerile economico-financiare ale acesteia;

b) exercitării funcțiilor manageriale sau a altor funcții în cadrul entității auditate pe parcursul perioadei auditate sau în ultimii 3 ani de până la efectuarea auditului;

c) existenței relațiilor de rudenie de până la gradul III inclusiv sau de afinitate cu proprietarii și membrii organului de conducere al entității auditate;

d) acceptării de bunuri și servicii în calitate de cadouri, precum și a unei cordialități și ospitalități exagerate din partea entității auditate;

e) remunerării, condiționate de faptele descoperite sau de rezultatele serviciilor prestate;

g) efectuării auditului de către unul și același auditor mai mult de 7 ani consecutivi la aceeași entitate. Auditorul care a efectuat auditul la o entitate în decursul a 7 ani consecutivi poate efectua la aceeași entitate auditul doar la expirarea a 2 ani de la ultimul audit.

(5) Onorariile pentru serviciile de audit vor fi independente de evenimentele bazate pe condiționări sau de eventualități neprevăzute ori bazate pe faptul că auditorul, societatea de audit, auditorul întreprinzător individual prestează și alte servicii entității auditate.

Articolul 12. Garanțiile independenței auditorului

(1) Imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor se interzice.

(2) Auditorul poate fi audiat referitor la esența relațiilor sale cu entitatea căreia i-a prestat servicii de audit în cadrul proceselor penale, civile și contravenționale.

(3) Nici o autoritate publică nu este în drept să influențeze asupra prestării serviciilor de audit, asupra raportului și documentelor de lucru ale auditorului.

Articolul 13. Confidențialitatea în activitatea de audit

(1) Auditorul respectă confidențialitatea informației referitoare la businessul entității auditate, obținute în timpul exercitării serviciilor profesionale. Obligația de a respecta confidențialitatea rămâne în vigoare și după încheierea relațiilor dintre auditor și entitatea auditată.

(2) Auditorul, societatea de audit, auditorul întreprinzător individual asigură respectarea confidențialității din partea personalului care desfășoară activitate sub controlul său, precum și din partea persoanelor care oferă consultanță și asistență.

Capitolul IV

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDITORULUI, ALE ENTITĂȚII AUDITATE ȘI ALE ASOCIAȚIILOR AUDITORILOR ȘI SOCIETĂȚILOR DE AUDIT

Articolul 14. Drepturile auditorului

Auditorul are dreptul:

- a) să aleagă metoda de efectuare a auditului, în limitele prevăzute de standardele de audit;
- b) să planifice de sine stătător efectuarea auditului;
- c) să solicite de la conducerea entității auditate explicații verbale și scrise;
- d) să beneficieze de serviciile experților, specialiștilor și altor persoane, ale căror cunoștințe sînt necesare în efectuarea auditului;
- e) să refuze efectuarea auditului, cu rezilierea contractului de audit, dacă entitatea auditată:
 - nu a prezentat documentele necesare ori a prezentat documente care conțin date incomplete sau eronate;
 - nu a eliminat impedimentele apărute în procesul auditului;
 - intervine în acțiunile auditorului;
- f) să primească toate înștiințările și comunicările aferente oricărei convocări a ședinței consiliului, a adunării generale a entității auditate.

Articolul 15. Obligațiile auditorului

Auditorul este obligat:

- a) să efectueze auditul în conformitate cu prevederile standardelor de audit și ale legislației în vigoare;
- b) să respecte condițiile contractului de audit;
- c) să notifice proprietarul, solicitantul de audit și/sau persoana responsabilă de conducerea entității auditate despre denaturările semnificative depistate și despre acțiunile recomandate în urma efectuării auditului asupra rapoartelor financiare;
- d) să renunțe la efectuarea auditului dacă se încalcă principiul independenței activității auditorului;
- e) să păstreze confidențialitatea informației aferente entității auditate și să nu o divulge persoanelor terțe, cu excepția divulgării în cadrul proceselor penale, civile și contravenționale;
- f) în fiecare an, începînd cu anul următor după anul primirii certificatului de calificare al auditorului, să-și ridice nivelul de calificare (nu mai puțin de 40 de ore academice) în organizațiile, instituțiile cu instruire profesională continuă, conform modului stabilit de Guvern;
- g) să respecte cerințele față de controlul calității lucrărilor de audit;
- h) să prezinte adunării generale a entității auditate raportul său, precum și informație referitoare la denaturările depistate.

Articolul 16. Drepturile entității auditate

Entitatea auditată are dreptul:

- a) să primească de la societatea de audit, de la auditorul întreprinzător individual informație exhaustivă despre cerințele standardelor de audit și ale legislației în vigoare referitor la efectuarea auditului și ale altor acte pe care se bazează auditorul la exprimarea opiniei asupra rapoartelor financiare;
- b) să primească de la societatea de audit, de la auditorul întreprinzător individual recomandări privind înlăturarea cazurilor de încălcare a cerințelor actelor normative;

c) să rezilieze în mod unilateral contractul de audit încheiat cu societatea de audit, cu auditorul întreprinzător individual în cazul în care auditorul în procesul de efectuare a auditului încalcă obligațiile prevăzute la art.15. În cazul rezilierii contractului, entitatea auditată va informa Consiliul de supraveghere a activității de audit despre acest fapt și despre motivele rezilierii;

d) să sesizeze Consiliul de supraveghere a activității de audit și alte organe abilitate în cazul depistării încălcărilor legislației în vigoare, comise de auditori.

Articolul 17. Obligațiile entității auditate

Entitatea auditată este obligată:

a) să creeze reprezentanților societății de audit, auditorului întreprinzător individual condiții pentru efectuarea auditului, să prezinte documentația solicitată, explicații verbale și scrise;

b) să nu intervină în acțiunile societății de audit, ale auditorului întreprinzător individual în scopul limitării aspectelor supuse auditului;

c) să adreseze, în numele său la cerința societății de audit, a auditorului întreprinzător individual, solicitări în formă scrisă în adresa persoanelor terțe pentru primirea informației necesare;

d) să respecte condițiile contractului de audit.

Articolul 18. Asociația auditorilor și societăților de audit, drepturile și obligațiile acestora

(1) Auditorii și societățile de audit sînt în drept să se asocieze, pe principii benevole, conform prevederilor Codului civil, în asociație profesională în temeiul calității de membru individual sau colectiv.

(2) Asociația auditorilor și societăților de audit se constituie la adunarea lor generală. Atribuțiile adunării generale a auditorilor și societăților de audit și atribuțiile organului ei de conducere se stabilesc în statutul asociației și se aprobă de adunarea generală.

(3) Lucrările adunării generale a auditorilor și societăților de audit și activitatea organului ei de conducere se bazează pe principii de autoreglementare.

(4) Asociația auditorilor și societăților de audit este în drept:

a) să reprezinte interesele profesionale ale membrilor săi;

b) să colaboreze cu alte asociații și cu organizații neguvernamentale de profil din țară și din străinătate;

c) să elaboreze și să implementeze reguli profesionale proprii în conformitate cu standardele de audit, cu Codul etic, precum și proiecte de programe de instruire profesională continuă a auditorilor.

(5) Asociația auditorilor și societăților de audit este obligată:

a) să coordoneze activitatea membrilor săi;

b) să asigure supravegherea internă asupra activității de audit a membrilor săi;

c) să monitorizeze instruirea profesională continuă a membrilor săi;

d) să medieze, cu acordul tuturor părților, litigiile dintre membrii săi și entitățile auditate;

e) să prezinte semestrial Ministerului Finanțelor informație privind apartenența la asociație a auditorilor, a auditorilor întreprinzători individuali, a societăților de audit pentru ținerea Registrului de stat al auditorilor și a Registrului de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali și actualizarea informației din ele.

Capitolul V

EXAMINAREA COMPETENȚEI PROFESIONALE

Articolul 19. Stagiarea în activitatea de audit

Este stagiar în activitatea de audit persoana fizică ce întrunește următoarele condiții:

a) are studii superioare în domeniul economico-financiar sau juridic;

b) corespunde, pe parcursul stagiului, cerințelor Codului etic;

c) este angajat al societății de audit sau al auditorului întreprinzător individual pe tot parcursul perioadei de stagiere, în conformitate cu cerințele Codului muncii, și participă la misiuni de audit.

Articolul 20. Cerințe generale privind examenul de calificare

(1) Certificatul de calificare al auditorului se eliberează persoanelor care corespund cerințelor specificate la prezentul articol și au susținut examenul de calificare.

(2) Pentru obținerea calității de auditor pentru auditul general, pretendentul susține examen de calificare. Examenul constă din probe scrise la următoarele discipline:

a) auditul:

- activitatea de audit;
- cerințele legislative și standardele de audit;
- conduita profesională și independența;

b) contabilitatea financiară:

- principiile și teoria generală a contabilității;
- cerințele legislative privind pregătirea rapoartelor anuale și a rapoartelor anuale consolidate, privind standardele de contabilitate;

c) contabilitatea de gestiune:

- gestionarea riscurilor și controlul intern;
- principiile de bază ale gestionării financiare a întreprinderilor;

d) managementul financiar:

- analiza financiară;
- economia afacerilor, economia generală și financiară;
- matematica și statistica;

e) dreptul:

- legislația muncii, a asigurărilor sociale și medicale;
- legislația fiscală, civilă și comercială;
- legislația privind societățile comerciale;
- legislația privind insolabilitatea și procedurile similare;

f) gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate (la nivel de utilizator).

(3) Examenul de calificare poate fi susținut de cetățenii Republicii Moldova, de cetățenii străini și de apatrizii care întrunesc următoarele cerințe:

a) să aibă capacitate de exercițiu deplină, studii superioare în domeniul economico-financiar sau juridic, confirmate prin diplomă de studii superioare complete, eliberată de o instituție de învățământ superior din Republica Moldova sau dintr-un alt stat, cu condiția recunoașterii calificării și echivalării acestei diplome de către Ministerul Educației al Republicii Moldova;

b) să aibă vechime în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul economico-financiar sau juridic, din care:

– cel puțin 6 luni ca stagiar în activitatea de audit sub îndrumarea unui auditor – pentru persoanele care au activat cel puțin 2 ani în calitate de angajați ai instituțiilor publice și private în subdiviziunile de evidență contabilă, audit, juridice, control financiar și/sau fiscal, revizie și inspectare, precum și în subdiviziunile cu funcții de elaborare și/sau implementare a actelor legislative și/sau normative în domeniile evidență contabilă, audit, control financiar și/sau fiscal, revizie și inspectare;

– cel puțin 2 ani ca stagiar în activitatea de audit sub îndrumarea unui auditor – pentru alte persoane decât cele menționate la prima liniuță;

[Art.20 al.(3), lit.b) în redacția LP24 din 01.03.13, MO64-68/29.03.13 art.207]

c) să nu aibă antecedente penale nestinse;

d) să posede limba de stat.

(4) Pentru susținerea examenului la fiecare disciplină se percepe o plată în mărime de 350 de lei. Suma plăților pentru susținerea examenului se varsă la contul special al Trezoreriei teritoriale Chișinău – bugetul de stat.

(5) Pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare și al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, pretendenții susțin examene și primesc certificatele de calificare corespunzătoare la Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare numai după susținerea examenului și primirea certificatului de calificare al auditorului

pentru auditul general.

Articolul 21. Organizarea examenului de calificare

(1) Examenul de calificare se organizează de Ministerul Finanțelor, iar examinarea se efectuează de Comisia de certificare. În calitate de observatori pot participa reprezentanți ai Ministerului Finanțelor și ai altor organe centrale de specialitate ale administrației publice, asociațiilor auditorilor, contabililor și societăților de audit.

(2) Pretendenții care nu au susținut examenul la unele discipline pot fi admiși să repete examenul prima dată – peste 6 luni și a doua oară – peste un an după încercarea anterioară, cu respectarea termenului limită de până la 3 ani, care începe să curgă din ziua în care candidatul a susținut examenul la una din discipline.

(3) Decizia asupra rezultatului examenului de calificare poate fi contestată în Consiliul de supraveghere a activității de audit în termen de 30 de zile de la data primirii rezultatului.

(4) Cerințele generale privind examenul de calificare, gestionarea procesului de examinare și înregistrare a pretendenților, componența nominală a Comisiei de certificare și modalitatea de selectare a membrilor ei care evaluează rezultatele examenelor, modul de organizare și supraveghere, termenele de susținere a examenului de calificare, modul de eliberare, suspendare și retragere a certificatului de calificare al auditorului, cerințele privind instruirea profesională continuă sînt stabilite în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de Guvern.

Capitolul VI

ELIBERAREA ȘI RETRAGEREA CERTIFICATULUI DE CALIFICARE AL AUDITORULUI. SUSPENDAREA, ÎNCETAREA ȘI RELUAREA ACTIVITĂȚII AUDITORULUI

Articolul 22. Eliberarea certificatului de calificare al auditorului

(1) Pretendentul care a susținut examenul de calificare primește certificat de calificare al auditorului. Termenul de valabilitate al certificatului este nelimitat.

(2) Certificatul de calificare al auditorului se eliberează de Ministerul Finanțelor și va cuprinde:

- a) stema de stat;
- b) serie și număr;
- c) numele și prenumele titularului;
- d) denumirea organului emitent;
- e) numărul și data deciziei Comisiei de certificare;
- f) domeniul de calificare;
- g) semnătura președintelui și a secretarului Comisiei de certificare;
- h) numărul și data înregistrării lui;
- i) fotografia titularului;
- j) ștampila Ministerului Finanțelor.

(3) Formularul certificatului de calificare al auditorului este un document de strictă evidență.

Articolul 23. Retragera certificatului de calificare al auditorului

(1) Certificatul de calificare al auditorului se retrage de către Ministerul Finanțelor în baza deciziei Consiliului de supraveghere a activității de audit în cazul în care:

- a) certificatul a fost primit la prezentarea unor documente false ori a fost depistată neautenticitatea datelor din documentele prezentate;
- b) titularul certificatului a încălcat cerințele de instruire profesională continuă, prevăzute la art.15 lit.f);
- c) în privința titularului certificatului a fost pronunțată o sentință definitivă și irevocabilă de condamnare pentru infracțiune legată de activitatea profesională.

(2) Decizia de retragere a certificatului de calificare al auditorului se aduce la cunoștința titularului de

către Consiliul de supraveghere a activității de audit în termen de 5 zile de la data emiterii. Decizia este executorie după expirarea a 10 zile de la data comunicării.

(3) Persoana căreia certificatul de calificare al auditorului i s-a retras:

a) în temeiul alin.(1) lit.a), este în drept să susțină examenul de calificare peste 5 ani de la data emiterii deciziei de retragere a certificatului;

b) în temeiul alin.(1) lit.b) și c), este în drept să susțină examenul de calificare peste 6 luni după înlăturarea încălcărilor comise sau după stingerea antecedentelor penale.

Articolul 24. Suspendarea activității auditorului

(1) Activitatea auditorului se suspendă de Ministerul Finanțelor în cazul în care auditorul:

a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației, cu activitatea de audit;

b) depune o cerere de suspendare a activității pe un termen de cel mult 3 ani.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), auditorul va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul de supraveghere a activității de audit despre apariția situației de incompatibilitate.

(3) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.b), auditorul va depune la Consiliul de supraveghere a activității de audit o cerere scrisă de suspendare a activității în calitate de auditor. Consiliul de supraveghere a activității de audit va înștiința auditorul în termen de 30 de zile despre decizia adoptată.

(4) La sfârșitul fiecărui trimestru, Consiliul de supraveghere a activității de audit va prezenta Ministerului Finanțelor informația privind auditorii care și-au suspendat activitatea, pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.

(5) Orice raport al auditorului întocmit în perioada pentru care i s-a suspendat activitatea este declarat nul de către Consiliul de supraveghere a activității de audit.

Articolul 25. Încetarea activității auditorului

Activitatea auditorului încetează în caz:

a) de radiere a sa, la cerere, din Registrul de stat al auditorilor;

b) de retragere a certificatului de calificare al auditorului în temeiurile prevăzute la art.23 alin.(1);

c) de deces al auditorului.

Articolul 26. Reluarea activității auditorului

(1) Dacă dispar condițiile care au condus la suspendarea activității auditorului conform art.24, auditorul poate relua activitatea cu condiția respectării prevederilor art.15 lit.f).

(1¹) În cazul dispariției situației de incompatibilitate prevăzute la art.24 alin.(1) lit.a), auditorul va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul de supraveghere a activității de audit despre reluarea activității. Consiliul de supraveghere a activității de audit informează Ministerul Finanțelor despre reluarea activității auditorului, pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.

(2) În cazul încetării activității:

a) conform art.25 lit.a), auditorul poate relua activitatea cu condiția respectării prevederilor art.20;

b) conform art.25 lit.b), auditorul poate relua activitatea cu condiția respectării prevederilor art.23 alin.(3).

Capitolul VII

REGLEMENTAREA DE STAT A ACTIVITĂȚII DE AUDIT

Articolul 27. Organele de stat abilitate cu dreptul de reglementare a activității de audit

(1) Reglementarea de stat a activității de audit cuprinde asigurarea normativă, certificarea și licențierea.

(2) Reglementarea de stat a activității de audit se efectuează de către Ministerul Finanțelor și Camera de Licențiere.

(3) De competența Ministerului Finanțelor sînt:

a) punerea în aplicare și publicarea standardelor de audit și a Codului etic, elaborarea, aprobarea și

publicarea programului de examinare pentru conferirea calității de auditor pentru auditul general și a altor acte normative din domeniul auditului;

b) organizarea examenului de calificare și evidența stagiarilor în activitatea de audit;

c) ținerea, în modul stabilit, a Registrului de stat al auditorilor și a Registrului de stat al societăților de audit, auditorilor întreprinzători individuali, publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasarea pe pagina web a Ministerului Finanțelor;

d) reprezentarea intereselor Republicii Moldova în organizațiile internaționale specializate în domeniul auditului, în modul stabilit de legislație;

e) colaborarea cu asociațiile profesionale ale auditorilor și societăților de audit în procesul elaborării și implementării proiectelor de acte normative privind activitatea de audit;

f) eliberarea certificatelor de calificare ale auditorilor în baza deciziei Comisiei de certificare, suspendarea și retragerea certificatelor de calificare ale auditorilor în baza deciziei Consiliului de supraveghere a activității de audit.

Articolul 28. Licențierea activității de audit

Licențierea activității de audit

(1) Licențierea activității de audit se efectuează în conformitate cu Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(2) Pentru desfășurarea activității de audit se stabilesc următoarele condiții de licențiere:

a) corespunderea societății de audit și a auditorului întreprinzător individual prevederilor art.5;

b) prestarea de către societatea de audit și de către auditorul întreprinzător individual, pe lângă activitatea de audit, doar a serviciilor prevăzute la art.6.

(3) La declarația pentru eliberarea licenței se anexează documentele prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, precum și copiile de pe certificatele de calificare ale auditorilor fondatori și/sau ale auditorilor angajați ai societății de audit, sau, după caz, ale auditorului întreprinzător individual.

(4) Suplimentar la temeiurile stabilite de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, licența pentru desfășurarea activității de audit se retrage și în cazurile în care societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual:

a) efectuează o altă activitate de întreprinzător concomitent cu cea de audit, cu excepția activităților permise de prezenta lege;

b) nu corespunde prevederilor art.5;

c) a comis încălcări în procesul efectuării auditului, fapt confirmat prin decizie a Consiliului de supraveghere a activității de audit.

(5) Suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit se efectuează în conformitate cu Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, precum și în cazul în care auditorul sau auditorii angajați în cadrul societății de audit, auditorului întreprinzător individual și-au suspendat activitatea conform art.24 alin.(1).

Articolul 29. Registrul de stat al auditorilor

(1) Registrul de stat al auditorilor se ține în limba de stat, pe suport de hârtie și în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

(2) Registrul de stat al auditorilor cuprinde:

a) numărul curent al înscrierii;

b) numele și prenumele auditorului;

c) seria, numărul și data eliberării certificatului de calificare al auditorului;

d) date privind instruirea profesională;

e) date privind încetarea activității auditorului;

f) date privind suspendarea certificatului de calificare al auditorului;

g) date privind retragerea certificatului de calificare al auditorului;

h) date din buletinul de identitate (seria, numărul, data și oficiul emitent);

i) denumirea, sediul și numărul de telefon al societății de audit, al auditorului întreprinzător individual în care își desfășoară activitatea auditorul;

j) apartenența auditorului la o asociație a auditorilor, contabililor.

(3) Extrasul din Registrul de stat al auditorilor care cuprinde informația de la lit.b), c) și j) se publică anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform situației de la 1 ianuarie, și se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la începutul fiecărui trimestru sau pe măsura survenirii modificărilor.

(4) Dacă datele stipulate la alin.(2) lit.b), d)-j) s-au modificat, auditorul trebuie să informeze Ministerul Finanțelor și să prezinte acestuia, în termen de 30 de zile de la data modificării, copii de pe documentele confirmative pentru actualizarea informației din Registrul de stat al auditorilor.

(5) Pentru ținerea Registrului de stat al auditorilor și actualizarea informației din el, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare prezintă semestrial Ministerului Finanțelor informația stipulată la alin.(2) lit.b), c) și g).

(6) În caz de retragere a certificatului de calificare al auditorului, de încetare a activității, auditorul este radiat din Registrul de stat al auditorilor.

Articolul 30. Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali

(1) Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali se ține în limba de stat, în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

(2) Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali cuprinde:

a) numărul curent al înscrierii;

b) denumirea societății de audit, a auditorului întreprinzător individual;

c) sediul și numărul de telefon al societății de audit, al auditorului întreprinzător individual;

d) date privind acționarii (asociații) și cota pe care o dețin în capitalul social;

e) date privind înregistrarea societății de audit, a auditorului întreprinzător individual;

f) date privind încetarea activității societății de audit, a auditorului întreprinzător individual;

g) numele și prenumele auditorilor care desfășoară activitate în cadrul societății de audit, la auditorul întreprinzător individual;

h) seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit;

i) date privind reperfectarea licenței pentru desfășurarea activității de audit;

j) informația privind suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit;

k) informația privind retragerea licenței pentru desfășurarea activității de audit;

l) informația privind apartenența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual la o asociație a auditorilor și societăților de audit.

(3) Extrasul din Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali care cuprinde informația de la lit.b), c), h) și l) se publică anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform situației de la 1 ianuarie, și se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la începutul fiecărui trimestru sau pe măsura survenirii modificărilor.

(4) În cazul încetării activității, societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali sunt radiati din Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali.

(5) Pentru ținerea și actualizarea informației din Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali, semestrial, Camera Înregistrării de Stat prezintă Ministerului Finanțelor informația stipulată la alin.(2) lit.b)-f), iar Camera de Licențiere – informația indicată la alin.(2) lit.b), g)-k).

Capitolul VIII

SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL ACTIVITĂȚII DE AUDIT

Articolul 31. Autoritatea de supraveghere și control al activității de audit și atribuțiile ei

(1) Supravegherea și controlul activității de audit sunt exercitate de Consiliul de supraveghere a

activității de audit.

(2) Consiliul de supraveghere a activității de audit, cu statut de persoană juridică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Ministerul Finanțelor pentru supravegherea activității de audit, care își desfășoară activitatea în temeiul prezentei legi și al regulamentului aprobat de Guvern.

(3) Consiliul de supraveghere a activității de audit are următoarele atribuții:

a) avizează proiectele actelor normative aferente activității de audit, elaborate de Ministerul Finanțelor;

b) elaborează recomandări pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională și de perfecționare a auditorilor;

c) monitorizează procesul de certificare a auditorilor;

d) stabilește cerințe minime pentru executarea programului de pregătire a stagiarului în activitatea de audit;

e) examinează solicitările referitoare la calitatea efectuării lucrărilor de audit;

f) prezintă Camerei de Licențiere propuneri privind retragerea sau suspendarea licențelor pentru desfășurarea activității de audit;

g) adoptă decizii privind retragerea certificatelor de calificare ale auditorilor, privind suspendarea activității auditorului;

h) supraveghează și controlează activitatea auditorilor, auditorilor întreprinzători individuali și a societăților de audit, a stagiarelor în activitatea de audit;

i) monitorizează procesul de instruire profesională continuă a auditorilor, prevăzut la art.15 lit.f);

j) selectează și aprobă specialiști în componența Serviciului de control și verificare;

k) examinează respectarea principiului de independență a auditorului și adoptă deciziile respective.

Articolul 32. Consiliul de supraveghere a activității de audit

(1) Consiliul de supraveghere a activității de audit (denumit în continuare Consiliu) este format din 7 membri: cîte 2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare; un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei; 2 reprezentanți ai instituțiilor de învățămînt superior cu profil economic specializați în contabilitate sau audit, avînd titlu științific în economie, se desemnează de Ministerul Educației, la solicitarea Ministerului Finanțelor.

(2) Componența nominală a Consiliului se aprobă de Guvern pe un termen de 3 ani.

(3) Consiliul prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte anuale de activitate, ale cărei rezultate se plasează anual pe pagina web a ministerului.

(4) În cadrul Consiliului se constituie Serviciul de control și verificare, care este un aparat permanent de lucru, format din 4 specialiști cu studii superioare în domeniul economico-financiar sau juridic, cu statut de funcționar public, inclusiv secretarul Consiliului, încadrați în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Serviciul de control și verificare efectuează controlul asupra modului în care auditorii, societățile de audit și auditorii întreprinzători individuali respectă prevederile legislației în vigoare în domeniul activității de audit, ale standardelor de audit, ale Codului etic și ale altor acte normative ce reglementează activitatea de audit, procedurile de control al calității lucrărilor de audit.

(5) În perioada de exercitare a funcțiilor de control și verificare, specialiștii Serviciului de control și verificare nu au dreptul să desfășoare activitate de audit în cadrul societății de audit sau ca auditor întreprinzător individual.

(6) Consiliul elaborează și prezintă anual spre aprobare ministrului finanțelor planul de activitate internă și devizul de cheltuieli. Cheltuielile de remunerare a specialiștilor din Serviciul de control și verificare și a membrilor Consiliului în perioada examinării actelor normative aferente activității de audit și participării lor la ședințele acestuia, alte cheltuieli legate de activitatea Consiliului vor fi suportate din mijloacele prevăzute în bugetul de stat.

Articolul 33. Conducerea Consiliului

(1) Consiliul este condus de președinte, ales de membrii Consiliului prin vot secret din rîndul

reprezentanților Ministerului Finanțelor, ai Băncii Naționale a Moldovei, ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare care sînt membri ai Consiliului.

(2) Președintele Consiliului se alege pe un termen de 3 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă în funcția de președinte al Consiliului pentru cel mult două termene consecutive.

(3) Președintele Consiliului conduce activitatea și prezidează ședințele acestuia. În absența președintelui Consiliului, funcțiile lui sînt exercitate de vicepreședinte.

(4) Vicepreședintele Consiliului se alege, la propunerea președintelui, din rîndul membrilor Consiliului prin vot deschis.

(5) Candidatura secretarului Consiliului este propusă de președinte dintre membrii Serviciului de control și verificare. Secretarul, pe lîngă exercitarea funcțiilor de control și verificare, este responsabil de organizarea lucrărilor de secretariat și a activităților protocolare ale Consiliului.

(6) Membrii Consiliului și ai Serviciului de control și verificare sînt responsabili de sectorul de lucru încredințat de președintele Consiliului și sînt obligați să respecte cerințele de confidențialitate.

Articolul 34. Organizarea activității Consiliului

(1) Ședințele Consiliului se convoacă de președintele lui după caz, însă nu mai rar de o dată în trimestru. Ședințele se consemnează în procese-verbale, semnate de președinte/vicepreședinte și de secretar.

(2) Ședința Consiliului este legal constituită dacă la ea sînt prezenți cel puțin 2/3 din numărul total de membri, inclusiv președintele sau vicepreședintele.

(3) Deciziile Consiliului se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor.

(4) Consiliul decide independent asupra modului de desfășurare a ședințelor și de votare – secretă sau deschisă.

(5) La ședințele Consiliului, cu excepția celor confidențiale, pot fi invitați specialiști din domeniul economico-financiar și juridic care nu sînt membri ai lui.

Capitolul IX

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREZENTEI LEGI.

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Articolul 35. Răspunderea auditorului, a societății de audit, a auditorului întreprinzător individual

(1) Auditorul este responsabil de formarea și exprimarea opiniei în raportul său.

(2) Societatea de audit, auditorul întreprinzător individual răspund față de entitatea auditată, de solicitantul de audit conform legislației civile, penale și administrative.

(3) Repararea pagubelor materiale cauzate entităților auditate, solicitantului de audit se efectuează din contul despăgubirilor de asigurare, al provizioanelor constituite în acest scop, din alte surse aflate la dispoziția societății de audit, a auditorului întreprinzător individual.

Articolul 36. Răspunderea entității auditate

(1) Conducerea entității auditate este responsabilă de pregătirea și prezentarea rapoartelor financiare.

(2) Efectuarea auditului nu degrevează entitatea auditată de responsabilitatea pentru autenticitatea și plenitudinea rapoartelor financiare și a altor informații prezentate spre îndeplinirea condițiilor prevăzute de contractul de audit.

(3) Conducătorul entității care se eschivează de la efectuarea auditului obligatoriu răspunde conform prevederilor legale.

Articolul 37. Soluționarea litigiilor

Litigiile apărute între părțile care au încheiat contract de audit se soluționează pe cale amiabilă sau judiciară.

Capitolul X

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 38

(1) Societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali care activează la data intrării în vigoare a prezentei legi, în termen de un an, vor aduce actele lor de constituire în concordanță cu prezenta lege.

(2) Licențele pentru desfășurarea activității de audit eliberate de Camera de Licențiere pînă la data adoptării prezentei legi rămîn valabile pentru întreaga lor perioadă de valabilitate.

(3) Certificatele de calificare ale auditorilor, eliberate de Ministerul Finanțelor, valabile la data publicării prezentei legi, precum și certificatele de calificare ale auditorilor eliberate după data publicării acesteia, vor fi înlocuite pînă la data intrării ei în vigoare, dar nu mai tîrziu de 6 luni, cu certificate de calificare fără termen.

(4) Persoanelor care, împreună cu certificatul de calificare al auditorului pentru auditul general, eliberat de Ministerul Finanțelor, dețin certificat de calificare al auditorului pentru instituțiile financiare, eliberat de Banca Națională a Moldovei, și/sau certificat de calificare al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancară, eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare, li se vor elibera certificat de calificare corespunzător fără termen de către organele respective, în temeiurile prevăzute la alin.(3).

(5) Licențele pentru desfășurarea activității de evaluare a bunurilor imobile eliberate societăților de audit de către Camera de Licențiere pînă la data intrării în vigoare a Legii nr.78-XVI din 10 aprilie 2008 pentru modificarea articolului 6 din Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit rămîn valabile pentru întreaga lor perioadă de valabilitate.

Articolul 39

Guvernul, în termen de 6 luni de la data adoptării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va elabora și va aproba Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lîngă Ministerul Finanțelor, va aproba componența nominală a Consiliului;

d) va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor.

Articolul 40

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008, cu excepția art.38 și 39, care intră în vigoare la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.729-XIII din 15 februarie 1996 cu privire la activitatea de audit se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr.61-XVI. Chișinău, 16 martie 2007.